

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **K. G., t.č. PoS Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000**, zast. Organizací pro pomoc uprchlíkům se sídlem v Praze 9, Kovářská 4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2013, čj. OAM-275/ZA-06-ZA14-R2-2010, **t a k t o :**

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2013, čj. OAM-275/ZA-06-ZA14-R2-2010 se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení žalobci částku 460,- Kč do 30ti dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce.**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 6. 12. 2013 vydal žalovaný správní orgán rozhodnutí, kterým neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Uvedl ve svém rozhodnutí mj., že již dne 9. 10. 2012 vydal obdobné rozhodnutí ve věci, které však bylo krajským soudem dne 13. 5. 2013 zrušeno s tím, že se žalovaný nevypořádal dostatečně s udávanou nevěrohodností či účelovostí žalobcovy výpovědí, rovněž pak je potřebné zabývat se pečlivě tvrzením žalobce o vážných obavách z případného návratu do Gruzie z pohledu ust. § 14a písm. b) zákona o azylu s tím, že je potřebné vzít v úvahu argumentaci hovořící jak v neprospěch žadatelova tvrzení, tak i v jeho prospěch. Žalovaný v rozhodnutí popsal skutečnosti, plynoucí z dřívějšího řízení, provedl doplňující pohovor s žalobcem dne 15. 11. 2013 a po opětovném zhodnocení věci rozhodl, jak výše uvedeno.

V žalobě je namítáno porušení ustanovení § 2, 3, 50, 52 a 68 správního řádu a § 12, 14 a 14a) zákona o azylu. V doplnění žaloby pak žalobce poukazuje právě na zrušující rozsudek soudu a připomíná, že i ve stávajícím rozhodnutí žalovaný neshledal žádné skutečnosti, na základě kterých by mohl být učiněn závěr, že ve své zemi vyvíjel činnost, směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantně pronásledován. Žalovaný však pochybil, pokud neposuzoval uplatňování politických práv ve smyslu čl. 17 až 23 Listiny základních práv a svobod – zde žalobce odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, čj. 2 Azs 45/2008, které připomíná, že ust. § 12 a) zákona o azylu musí být vykládáno souladně s čl. 43 Listiny základních práv a svobod a její celkovou systematikou, a to jednak proto, že má toto ustanovení ústavního pořádku vyšší právní sílu, jednak proto, že je § 12 písm. a) promítnutím této ústavní normy na zákonné úrovni. Za politická práva a svobody tudíž musejí být pokládána politická práva ve smyslu hlavy druhé oddílu druhého Listiny, včetně svobody projevu a práva na informace podle jejího čl. 17. Žalobce byl v zemi svého původu vězněn 3 roky z důvodu nesouhlasu se spoluprací s tajnými službami Gruzie a odmítl tajným službám donášet informace z Jižní Osetie. Ve vězení mu bylo řečeno, aby po propuštění opustil Gruzii, po amnestii poskytoval rozhovory pro organizace a noviny, byly s ním natočeny dva dokumenty, v nichž popsal své uvěznění. Byl mu odposloucháván telefon a byl sledován. V telefonu slyšel cvakání, když se zastavil na ulici, viděl, že se za ním zastavil nějaký muž a zapálil si. Pravidelně se pod okny organizace HRIDC, pro kterou pracoval, střídala auta, prezident asociace Osetinců mu řekl, aby k němu domů nechodil, neboť by mu opět hrozilo uvěznění. Na základě iniciativy Shelter City vycestoval z Gruzie a poté byly zveřejněny dokumenty „A Raid in the Name of Georgia“ a „Today's Georgia offers“, přičemž první z nich pojednává o případu žalobce a druhý o několika osobách, které se aktivně zabývaly otázkou Osetinců v Gruzii. V dokumentech mj. vystupují i Maya Chigoeva-Tsaboshvili a Vazha Karkusashvili. Jak plyne z portálu Human Rights in Georgia, dokumentární film je o etnických Osetincích, kteří v současné chvíli pobývají v zahraničí, přičemž většině z nich již byla poskytnuta politická ochrana v různých zemích. Žalobce namítá, že byl v zemi původu pronásledován ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu, když za takové pronásledování se mj. považují i opatření působící psychický nátlak či jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna původci pronásledování. Sledování a odposlouchávání žalobce v návaznosti na předchozí věznění je opatřením, působícím psychický nátlak, jednalo se o pronásledování na kumulativním základě ve smyslu rozsudku NSS ze dne 19. 9. 2007, čj. 1 Azs 40/2007, dle kterého je pro účely řízení o udělení mezinárodní ochrany v každém takovém případě nutno pečlivě posuzovat, zda konkrétní formy negativních reakcí žadatelova okolí dosáhly jednotlivě či ve svém souhrnu (kumulativně) takové intenzity, aby je bylo možné považovat za opatření, působící psychický nátlak. V minulosti byl žalobce uvězněn z důvodu nesouhlasu se spoluprací a donášením pro tajné služby, jeho odposlouchávání a sledování je tak jednáním kumulativně dosahujícím takové intenzity, že je možné ho považovat za opatření, působící psychický nátlak, tedy za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žaloba dále poukazuje na skutečnost, že žalobce v Gruzii poskytoval rozhovory mezinárodním organizacím a médiím, ve kterých popsal jednání státních orgánů Gruzie vůči své osobě, čímž uplatňoval právo na svobodu projevu, ve smyslu čl. 17 Listiny základních práv a svobod, dle něhož má každý právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.

Žalobce současně jako právník působící v oblasti lidských práv, pracující pro ombudsmana, pro Centrum lidských práv a pro Asociaci Osetinců v Gruzii, vykonával své politické právo ve smyslu cit. ustanovení Listiny. NSS ve svém rozhodnutí 4 Azs 23/2012 řešil nutnost opakovaného odůvodnění neudělení azylu dle § 12 v případě, že ke zrušení rozhodnutí správního orgánu došlo z důvodu nedostatečného odůvodnění § 14 zákona o azylu – důvody, hodné zvláštního zřetele, ovšem v případě žalobce o takový případ nejde, neboť v jeho věci žalovaný založil neudělení azylu dle § 12 na nevěrohodnosti žalobce. Žalovaný u § 12 písm. a) však přihlížel pouze k tomu, zda byl žalobce členem nějaké strany a k jeho aktivitám před r. 2006, ale vůbec nevzal v úvahu, že žalobce byl pronásledován z důvodu uplatňování svých politických práv a z rozhodnutí není vůbec patrné, proč správní orgán nepovažuje rozhovory, které žalobce poskytl médiím a natočení dokumentů za uplatňování práva na svobodu projevu. Žaloba posléze důrazně připomíná smysl práva mezinárodní ochrany, a to v souvislosti s čl. 9 odst. 2 písm. a) a b) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU, kdy vykonstruované procesy a trestní stíhání za účelem zastrašení žalobce z důvodu jeho politických názorů a odmítnutí spolupráce s tajnou službou lze brát jako formu pronásledování a vyloučit žalobce pro odsouzení ve vykonstruovaném trestním řízení z poskytnutí mezinárodní ochrany by znamenalo souhlasit s vyloučením řady politických vězňů z takového procesu – zde odkaz na rozhodnutí NSS ze dne 12. 4. 2012, čj. 7 Azs 9/2012 s tím, že pro případ žalobce není z uváděných důvodů odkaz žalovaného na rozhodnutí NSS z 29. 5. 2005, 4 Azs 519/2009 adekvátní. O nutnosti vzít v úvahu vždy při posuzování obdobných problémů i situaci v konkrétní zemi původu a získat o tvrzených skutečnostech co nejvíce informací hovoří rozhodnutí NSS ze dne 25. 10. 2012 – 4 Azs 21/2012 i rozsudek ze dne 24. 2. 2004, čj. 6 Azs 50/2003. O situaci důkazní nouze a specifčnosti řízení o mezinárodní ochraně pak pojednávají i další rozhodnutí NSS, např. 6 Azs 40/2003 ze dne 24. 2. 2004, či 2 Azs 100/2007 ze dne 26. 2. 2008 a další. Žalobce je přesvědčen, že v jeho situaci, po výpovědích, předložených důkazech a zprávách o situaci v zemi původu, měl žalovaný dospět k závěru, že jeho odsouzení a uvěznění bylo pronásledováním. Žalovaný odkazuje na popis politických změn v zemi původu žalobce, žalobce však s odkazem na výroční zprávu Human Rights Watch za rok 2014 (o situaci v zemi v r. 2013) připomíná, že zpráva popisuje pomalé a netransparentní vyšetřování mučení a špatného zacházení osob v zadržení, s tím, že vyšetřování zneužití moci v minulosti bylo znepokojující z důvodu selektivní spravedlnosti a politicky motivovaných trestních stíhání. Zpráva podává, že bylo registrováno 20 000 stížností na údajné zneužívání moci, obviněno bylo 35 úředníků z různých ministerstev, mezi jiným ze zpronevěry, protiprávního zatčení, státní orgány však žádným způsobem neobjasnily, dle jakých kritérií bylo rozhodováno, které případy zneužití moci v minulosti přešetří. Příslušníci opozice tvrdili, že jejich aktivisté byli vystaveni politicky motivovanému tlaku. K následkům případného návratu žalobce do Gruzie se vyslovil pan E. A. z Kavkazského institutu pro mír, demokracii a rozvoj, který uvádí, že otázka Jižní Osetie zůstává nadále citlivou v Gruzii a gruzínsko-osetinské vztahy se nijak nezlepšily ani po politických změnách v letech 2012 – 2013. Dle p. A. je etnický Osetinec s profilem žalobce nadále v nebezpečí, že by se mohl stát obětí politických intrik i nevraživosti tajných služeb. Ke změnám došlo pouze na vyšších pozicích, žalobce je i nadále považován za držitele státních tajemství, která by mohla poškodit národní hrdost. Toto vyjádření bylo doručeno zástupci žalobce dne 10. 12. 2013, bylo bezodkladně doručeno správnímu orgánu. Ten se však s předloženým materiálem nijak nevypořádal, čímž porušil ust. § 50 a 68 správního řádu, neboť rozhodnutí bylo vydáno 20. 12. 2013.

K následkům návratu žalobce do Gruzie se vyjádřil i bývalý nadřízený žalobce, současný ombudsman Gruzie, p. U. N. ve vyjádření ze dne 25. 2. 2014, vyplývá z něho, že policisté, kteří žalobce vystavili špatnému zacházení, nadále pracují na odlišných pozicích v rámci Ministerstva vnitra Gruzie, přičemž situace gruzínsko-osetinského konfliktu zůstává nezměněná. Žalobce tak nesouhlasí s názorem žalovaného, že po odjezdu žalobce došlo ve vedení státu k podstatným změnám, žalovaný se zabýval pouze obecnou situací Osetinců v Gruzii, k individuálnímu případu žalobce však nepřihlédl, žalobce proto připomíná, že pracoval v organizaci, zabývající se situací národnostních a náboženských menšin v Gruzii a byl z tohoto důvodu v minulosti odsouzen ve vykonstruovaném trestním řízení. Pro případ návratu se proto žalobce obává pronásledování z důvodu svých politických názorů a národnosti. Cítí důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je občanem, hrozilo by mu nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2, písm. b) zákona o azylu, vzhledem k okolnostem svého věznění a natočení dokumentárního filmu po svém propuštění se obává i ohrožení z důvodu svého významného postavení v rámci národnostní menšiny Osetinců v Gruzii. Žalobce proto navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Z písemného vyjádření žalovaného ze dne 4. 4. 2014 plyne, že žalobu hodnotí jako neopodstatněnou, správní řád porušen nebyl, důvody humanitárního charakteru byly posouzeny v patřičném rozsahu. 15. 11. 2013 byl učiněn s žalobcem doplňující pohovor, v němž mu byl poskytnut dostatečný prostor pro uvedení jakýchkoliv nových informací podstatných pro řízení. Žalobce uvedl, že uvěznění členové bývalé vlády byli propuštěni, z jeho výpovědi pak plyne, že pozitivní přínos politických změn po volbách v r. 2012 jeho obavy z návratu do vlasti neumenšuje, je přesvědčen, že jeho situaci pozitivně změnit nemohly. Žalovaný pak připomíná, že nezpochybňuje předchozí působení žalobce v oblasti práv národnostních a náboženských menšin v Gruzii, situaci po jeho propuštění z vězení však neshledává důvodnou k azylově relevantním obavám. Po zhodnocení konkrétních politických změn v Gruzii na základě podkladových informací z různých zdrojů dospěl správní orgán v kontextu žalobcova azylového příběhu k závěru, že není důvod předpokládat, že by žalobci po návratu hrozilo pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu. Přitom bylo přihlédnuto i k okolnostem odjezdu žalobce z Gruzie a následným událostem, jak je sám žalobce popsal. Z informací, založených ve spise je zřejmé, že nové politické směřování země po vítězství opozice nepředstavuje vzhledem k dosavadní situaci na území právně i fakticky ovládaném gruzínskou vládou pro žalobce prostředí, v němž by byl po návratu vystaven nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu, byť je osobou osetinského původu, zabývající se situací menšin na tomto území. Přitom žalovaný odkazuje i na své předchozí vyjádření ve věci, jak plyne z přípisu s datem 29. 1. 2013. Námitky žalobce shledává žalovaný neopodstatněnými a navrhuje zamítnutí žaloby.

K vyjádření žalovaného pak dne 22. 5. 2014 zaslal žalobce stanovisko, v němž uvedl, že žalovaný při posuzování podmínek § 12 zákona o azylu převzal pouze závěry učiněné v předchozím rozhodnutí, přičemž nezohlednil, že po opuštění země původu žalobcem došlo k prezentaci dokumentů, které s ním byly natočeny a kvůli nimž se rozhodl požádat v ČR o mezinárodní ochranu. Z rozhodnutí není jasné, jak žalovaný toto tvrzení žalobce vyhodnotil, ač z ust. § 68 správního řádu plyne, že správní orgán má ve svém rozhodnutí uvést úvahy, kterými se řídil při hodnocení podkladů. Žalovaný neshledal situaci žalobce po jeho propuštění za azylově

relevantní, ovšem s odkazem na vyjádření výše cit. osob vyplývá situace pro žalobce pro případný návrat jiná, než jak ji hodnotil žalovaný, nelze přehlédnout, že se jedná o osoby, které mají přímou zkušenost se situací v Gruzii a jsou obeznámeni s postavením a prací žalobce před jeho vycestováním. Správní orgán se vůbec nevypořádal s důkazem – vyjádřením p. Ad., které mu bylo doručeno. Konečně, žalobce odkazuje na Zprávu MZV USA o situaci v lidských právech v Gruzii v r. 2013 – část 1 písm. d) - Svévolné zadržování a detence, kdy veřejný ochránce poukázal na případy svévolného zadržování osob v průběhu sledovaného roku, nevládní organizace, občanská společnost a členové opozičních stran tvrdili, že docházelo k politicky motivovanému svévolnému zatýkání. Žalobcovy obavy z návratu do země tak původu zůstávají nadále odůvodněné.

Soud jednal ve věci dne 6. 10. 2014 a 13. 4. 2015. Zástupkyně žalobce poukázala na to, že žalovaný nesprávně posoudil problém § 12 a) zákona o azylu, odkázal prakticky na své prvé rozhodnutí, kde ovšem nebyla dostatečně vyargumentována otázka dostatečné věrohodnosti tvrzení žalobce. Dostatečně odůvodněno není ani neudělení azylu dle § 12 b), když žalobce má odůvodněný strach u pronásledování z důvodu národnosti a politických názorů. Je naplněn subjektivní aspekt – žalobce byl tři roky vězněn, důvod je zpochybňován. Po propuštění byl sledován a odposloucháván, opakovaně mu byla sdělována hrozba věznění, naplnila se tak i objektivní stránka věci. Politické změny pak na subjektivní pocity strachu a obav žalobce nemohou mít vliv. Procesní vadou žalovaného je jeho nevypořádání se s předloženým důkazem (shora), v tomto směru odkazuje zástupkyně žalobce na rozhodnutí NSS sp. zn. 6 Azs 50/2003 o momentu vázanosti rozhodnutí. O azyl žádal žalobce v srpnu 2010, poslední skutečností, která ho vedla k tomuto kroku bylo promítání dokumentů v Gruzii, popisujících události jeho věznění z let 2006 – 2009, poté byl varován, aby se nevracel, že mu hrozí věznění. V této souvislosti je potřebné hodnotit i přípis p. A., že osoby, které měly co do činění s vězněním žalobce, sedí stále na svých místech a žalobce doplnil, že byly dokonce povýšeny. Žalobce uvedl, že nesplnil záměr, aby byl považován za špióna, proto z něho udělali narkomana, bylo mu řečeno, že je hlupák, neboť pokud by přistoupil na nabídku, mohl si nádherně žít a místo toho byl uvězněn. Nešlo o výhrůžky z třetí ruky, byli to přímo pracovníci státní bezpečnosti, kteří mu řekli, aby se klidil z Gruzie. Bili ho, zvažovali i jeho likvidaci, nikdo by se po něm nesháněl. Ochránci práv měli snahu ho dostat z Gruzie ven. V zemi původu se nezměnilo nic. Funkční a personální pozice jsou stejné, někteří byli povýšeni, MV zakrývá oči a nevšímá si toho, že bezpečnostní aparát si s takovým člověkem hraje jako kočka s myší, dá mu chvíli oddechu – vzali ho do práce, ale místo klidu nastalo období sledování a odposlouchávání. Žalobce soudu předložil písemný materiál o porušení ust. §§ 9 a 19 zákona o azylu a §§ 3, 36, 50 a 52 správního řádu žalovaným, uvedl, že co se týče narkomanie, tato záležitost je známa již z období Sovětského svazu, takové obvinění zlikviduje osobnost. Řízení probíhalo tak, že pracovníci MV mu naslouchali, pak předkládal dokumenty, ale oni říkali, že toto ne, vychází se z jeho slov. Předložil mnoho dokladů, ale v rozhodnutí se z nich nevychází. Chybí reflex na kontakty s ombudsmanem, s představiteli rádia Svobodná Evropa, s Ústavem svobody, chybí reflexe na konkrétní vztahy mezi Gruzii a Osetií. Doklady jsou ignorovány, nejsou chtěné. Žalobce rovněž soudu předložil nález Ústavního soudu ČR II. ÚS 670/12, pojednávající o jedné osobě z Gruzie, u které bylo rozhodnuto o deportaci z ČR, žalobce upozorňuje, že řízení probíhalo prakticky souběžně s jeho případem. ÚS dospěl k závěru, že v Gruzii nejsou dodržována lidská práva, není spravedlivý soud a

k dispozici byly obdobné materiály a podklady, jako v případě žalobce. Znalcem byl pán z Karlovy univerzity. Žalobce vznáší dotaz, kdo tedy má pravdu, zda ÚS či žalovaný. Pracovnice žalovaného vyjádřila přesvědčení, že nové směřování země původu žalobce nepřináší pro žalobce žádnou hrozbu vážné újmy, žalobce byl z vězení propuštěn v listopadu 2009, vlast opustil až v květnu dalšího roku a o azyl požádal až v srpnu. Soud rozhodl po prvním jednání ve věci o jejím odročení, zejména za účelem provedení překladu předložených důkazů do češtiny a k vyjádření se žalovaného k novým důkazům.

Při jednání soudu dne 13. 4. 2015 soud citované důkazy konstatoval, jedná se o přípis E.A., vydavatele, Kavkazský institut pro mír, demokracii a rozvoj, v němž pisatel uvádí, že zná žalobce od r. 2004, zejména od doby, kdy se stal členem nevládní organizace Asociace gruzínských Osetinců, která má široké spektrum aktivit, v r. 2006 pracoval několik měsíců v projektu Síť kavkazských novinářů, který vedl cit. institut ve spolupráci s arménskými a ázerbájdžánskými nevládními organizacemi pod dohledem londýnského Institutu pro informování o válce a míru. Pisatel pokládá žalobce za čestného člověka, oddaného věci, uvádí, že nejméně jedna strana konfliktu se snažila využít nevládní organizaci pro své cíle, žalobce stále dostával od gruzínských tajných služeb návrhy na předávání informací, o nichž se dozvěděl při svých mírotvorných návštěvách v Jižní Osetii. Byl to pisatel, kterému si stěžoval na toto obtěžování, v dané situaci se cítil hodně osamělý a pisatele považoval za odborníka v těchto věcech. Návrhy se cítil dotčený, ale neodvážil se je přímo odmítnout, snažil se definitivní odpověď co nejvíce pozdržet. Pisatel dále zmiňuje, že v r. 2006 rozhodly gruzínské úřady o uspořádání alternativních prezidentských voleb v Jižní Osetii, byly mobilizovány nevládní organizace a žalobce byl zařazen do volebního výboru a poslán registrovat kandidáty, jakmile toto dokončil, byl uvězněn, byl použit standardní trik – podstrčili mu nějaké drogy. Zřejmě měli za to, že se dozvěděl příliš mnoho o mechanismech příprav voleb, případně ho podezřívali, že je osetinský špion. Po několika nových pokusech naverbovat jej do svých služeb a bití ho odsoudili za drogy. Jako špiona ho soudit nemohli, takový proces by vyvolal velkou pozornost. Po propuštění vzala pod svou ochranu žalobce organizace Centrum pro informace o lidských právech a dokumentaci, poskytla mu pomoc prostřednictvím Sítě obhájců lidských práv jižního Kavkazu. Otázka Jižní Osetie je stále citlivá, gruzínsko-osetinské vztahy se po změně vládních orgánů v letech 2012 – 2013 nijak nezlepšily, Gruzie stále trvá na statutu Jižní Osetie jako součásti integrální a nerozdělitelné Gruzie a Jižní Osetie nekompromisně trvá na své nezávislosti, v těchto vztazích nelze čekat uvolnění, honba na špiony kvete. Etnický Osetinec s uvedeným pozadím bude vždy v nebezpečné situaci a vystaven dvojímu riziku, bude nucen se zapojit do nových politických intrik, či se stane kořistí hněvu tajných služeb, které jsou nesmrtelné a stále plné lidí, kteří sloužili pod různými předchozími režimy. Žalobce je jistě považován za člověka, přechovávajícího státní tajemství, které by uškodilo národní sebeúctě Gruzínců, pisatel uvádí, že bývalí známí žalobce, včetně jeho přítele a bývalého nadřízeného T.G., odmítají žalobci poskytnout jakoukoliv pomoc ze strachu před odhalením dřívějších vztahů. Přípis nese datum 9. 12. 2013. S datem 25. 2. 2014 je pak přítomen dokument, sepsaný p. U.N., veřejným ochráncem práv Gruzie, který uvádí, že žalobce byl zařazen do programu ochrany obhájců lidských práv, spravovaného gruzínským Střediskem lidských práv a finančně podporovaným Evropskou unií. Žalobce jako etnický Osetinec patří v Gruzii do minoritní skupiny, před r. 2006 byl zapojen aktivně do aktivit občanské společnosti, pracoval v Úřadu veřejného ochránce práv na

problematicke minorit, byl zástupcem předsedy Asociace gruzínských Osetinců, kde se aktivně účastnil podpory občanského dialogu mezi Gruzinci a Osetinců po ozbrojeném konfliktu v 90. letech..... Od r. 2006 do r. 2009 byl vězněn, po propuštění požádal Středisko lidských práv (HRIDC) o psychosociální rehabilitaci a ochranu své osobní bezpečnosti. V té době pisatel pracoval jako výkonný ředitel střediska. Tam byl prostudován žalobcův případ a středisko dospělo k závěru, že žalobce byl nezákonně zadržen a odsouzen na čtyři roky, oficiálně za držení drog, panuje silné přesvědčení, že skutečným důvodem byly jeho kontakty s Jižní Osetií a jeho časté návštěvy tam během jeho činnosti na obnově dialogu mezi oběma národy. Obvinění žalobce bylo neodůvodněné a celé řízení provázela vážná porušení gruzínské legislativy i mezinárodních norem lidských práv, včetně práva na spravedlivý proces. Během svého zadržení a následného pobytu ve vězení byl žalobce fyzicky i duševně týrán. Poté, co HRIDC případ žalobce prostudovalo, zařadilo žalobce do programu ochrany obhájců lidských práv a zprostředkovalo jeho dočasné přemístění do ČR. Policejní důstojníci, kteří týrali žalobce během zadržení, i přes politické změny v Gruzii stále pracují v různých funkcích na MV. Situace v gruzínsko-osetinském konfliktu zůstává nezměněna.

Dále žalobce soudu předložil materiál o Ruslanu Kutajevovi, prezidentu mezinárodního společensko-politického hnutí „Shromáždění národů Kavkazu“, který byl šéfem mezinárodního výboru pro problémy Na severním Kavkaze, členem nejvyšší politické rady strany „Aliance zelených a sociálních demokratů“, od 20. 2. 2014 ve vazbě na základě obvinění z nezákonného držení drog, odsouzen v červenci ke 4 letům vězení, 19. 6. 2014 Centrem na ochranu lidských práv Memoriál uznán jako politický vězeň. Materiál popisuje průběh zadržení a soudních jednání ve věci s tím, že věc vykazuje četné známky manipulace a falšování důkazů, kdy trest byl použit jako cíl nedobrovolného ukončení veřejné činnosti p. Kutajeva. Jako porušení práva na spravedlivý proces je popsán případ Taisiji Osipovové, která byla odsouzena na osm let vězení za podobný případ ve Smolensku, prohlášena za politického vězně. Žalobce dále soudu předložil materiál Rada Evropy: „Co je dovoleno Gruzii, není dovoleno Ázerbájdžánu“, pojednávající o politických vězních a kritice Ázerbájdžánu v tomto směru ze strany evropských států a organizací, ač v Gruzii je počet takových osob obdobný a následuje seznam 10 osob – Michail Saakašvili, Gigi Ulgulava, Ivane Merabišvili, Zurab Čaberašvili, Zuraba Adeišvili, David Kezerašvili, Bačana Achalaja, Georgij Oniani, Alexander Chetaguri, Nick Gvaramija. Materiál pojednává o tom, že v místních volbách v r. 2014 stáhli mnozí kandidáti své nominace v důsledku dobře dokumentovaného tlaku ze strany policie, existuje účelné stíhání zástupců bývalé vládnoucí strany ze strany nové vlády.

Zástupkyně žalobce považuje dosud zjištění skutkového stavu žalovaným za nedostatečné, absentuje zdůvodnění, proč žalobcovo právo na svobodný projev není hodnoceno jako základní lidské právo a proč jeho obavy do budoucna nemají být důvodné. Správní orgán ani v druhém řízení řádně nepřihlédl ke všemu, co v jeho průběhu vyšlo najevo, situaci v zemi původu hodnotí pouze obecně a ke konkrétním výpovědím a předloženým materiálům žalobce nepřihlíží. Konečně, i ústavní nález hodnotí konkrétní praxi Gruzie, když uvádí, že vydání stěžovatele k vykonstruovanému stíhání by bylo i možným porušením čl. 3 Úmluvy proti mučení. Žalovaný selektuje podklady, porušuje tak § 3, 50 a 68 správního řádu, porušil i § 12 a 14a zákona o azylu. Žalobce poukázal na dotazy žalovaného o jeho rodinném stavu, je rozvedený, přesto se uvádí v protokolu, že je ženatý a u počtu vyživovaných

osob je záznam 1+3. Celkově se pro jeho situaci v zemi původu nic nezměnilo, je nový prezident a vláda, ale vůči Osetincům nic nového není. I nyní existuje asociace, v níž působil, ale její prezident je vystrašený, nemá žádné pravomoci. Žalobce je pro bezpečnostní orgány osobou non grata, nepotřebný, dostal čas, aby se z Gruzie uklidil a po celou dobu byl odposloucháván a sledován, soudy pracují na zakázku. Žalobce navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Na náhradě nákladů řízení účtovala zástupkyně žalobce jízdné z Prahy do Hradce Králové za dvě přítomnosti u soudu částku 400,- Kč (jedna cesta autobusem 100,- Kč) a hotové výdaje – 2x poštovné 30,- Kč za doplnění žaloby a repliku, celkem tedy částku 460,- Kč. Žalovaný správní orgán považoval žalobní námitky za obecné a subjektivní, byly shromážděny dostatečné podklady a informace, které byly na situaci žalobce řádně aplikovány, je navrhováno zamítnutí žaloby. Náhradu nákladů řízení žalovaný neúčtoval.

Krajský soud v této chvíli připomíná, že se ve svém rozhodnutí ze dne 13. května 2013 velmi podrobně zabýval citací skutečností, plynoucích ze žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany v ČR, i konstatováním všech rozhodných skutečností, které žalobce uvedl správnímu orgánu v průběhu pohovorů, které byly vedeny s žalobcem 11. 8. 2010, 3. 4. 2012 a 12. 4. 2012, a to na str. 10 – 13 tohoto rozsudku, pod čj. 29 Az 23/2012. Na toto rozhodnutí, které nabylo právní moci dnem 14. 6. 2013, v uváděném rozsahu plně odkazuje, neboť opětovné konstatování těchto skutečností nepovažuje za nezbytné. Soud pouze znovu připomíná, že žalobce je státním občanem Gruzie, osetinské národnosti, je právník, působil jako ochránce práv, pracoval na pokyn státu v r. 2006 na organizaci osetinských voleb a cestoval tam a zpět. V říjnu 2006 se vracel z Osetie, byl zadržen státní bezpečností, byla mu nabízena funkce a peníze za spolupráci s tajnými službami. Odmítl, byl zbit a následně mu bylo sděleno, že má v kapse narkotika, byl zatčen, uvězněn a odsouzen, propuštěn v listopadu 2009. Poté pracoval do května 2010 v organizaci HRIDC, ovšem již v prosinci 2009 mu prezident organizace řekl, že ho sledují, odposlouchávali mu telefon. Dal interview a byl o něm natočen film, nastala pro něho nebezpečná situace. Koncem června 2010 byly materiály zveřejněny, reakci označil za strašnou. Režisér mu napsal, že ho chtějí zabít, šéf mu sdělil, že ho hledají a že jeho návrat je nebezpečný. Opustila ho manželka, odjela s dětmi ze země. Je přesvědčen, že mu hrozí nebezpečí. Žalobce popsal situaci Osetinců v Gruzii i vztahy, které na tamním území panují, předložil řadu dokumentů, které žalovaný uvádí na str. 5 napadeného rozhodnutí. Po zdejším pobytu se měl vrátit do Gruzie, ovšem situace se v mezidobí zásadně změnila.

Krajský soud žalovanému uložil, aby po opětovném hodnocení věci přihlédl ku všem skutečnostem, které z obsahu spisu vyplývají, tedy i k těm, které hovoří ve prospěch žalobcem tvrzené situace a jeho obav z případného návratu, aby žalovaný, pokud dospěje k obdobnému závěru jako dříve, jasně a přesvědčivě, jakož i úplně a vyčerpávajícím způsobem osvětlil, proč považuje žalobcem uváděné obavy za nevěrohodné a řádně vyargumentoval své závěry v tomto směru. Z dalšího průběhu správního spisu je pak patrné, že s žalobcem byl proveden dne 15. 11. 2013 pohovor, v jehož průběhu uvedl, že má další informace, v Gruzii se změnila vláda, ovšem jeho stav je stále stejný. Jeho životopis dodnes leží v orgánech Gruzie, v tajných organizacích, u policie, ministerstva vnitra, kde je uvedeno, že není loajální vůči Gruzii, myslí si, že on špehuje pro Osetii. Vztah mezi Osetií a Gruzii je stále stejný, Gruzie počítá Osetii jako území okupované Ruskem, sama vláda Osetie

vyhlásila, že Gruzii nechce patřit. On seděl kvůli tomu ve vězení, ničeho se nedopustil. O výsledcích parlamentních voleb si nic dobrého nemyslí. Řízení u ESLP v jeho věci nebylo dosud ukončeno. Má kontakt s představiteli nevládních organizací v Gruzii a ombudsmanem, s AI, o členech své rodiny nic neví. Když byl vězněn, rodina utekla z Gruzie a nic o nich neví. K dotazu, čeho se nyní obává, uvedl, že nedošlo ke kompletní obměně lidí, ti z bývalé vlády, kteří byli uvěznění, jsou propuštěni, ten, co ho zavřel do vězení, byl povýšen, nyní byl u soudu opilý. Žalobce byl poté seznámen s podklady správního orgánu, uvedl, že je potřebné hovořit o lidech, obyvatelstvu Osetie, které zůstalo na území Gruzie, jsou nejvíce nezaměstnaní, nemají žádnou perspektivu v integraci do gruzínské společnosti, musejí utéct, vesnice zůstaly prázdné, jejich domy dávají zdarma Gruzíncům, vše viděl na vlastní oči, problémy jsou v Gruzii, kde žijí Osetinci, ta situace je horší, než byla a než plyne z podkladů mezinárodních organizací. Dnem 12. 12. 2013 je označena přítomnost přípisu p. A. (viz výše), doručeného žalovanému.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.). Po opětovném projednání a přezkoumání věci krajský soud konstatoval, že napadené rozhodnutí žalovaného dosud nereflektuje dostatečně zrušovací důvody dřívějšího rozsudku soudu.

Ve svém rozhodnutí ze dne 6. 12. 2013 správní orgán popsal na str. 8 – 10 vcelku podrobně situaci, která nastala v Gruzii po provedených volbách, kdy nová vláda činí určité kroky k transparentnosti situace v justici, vězeňství a politicky motivovaným dřívějším perzekucím, a to i za pomoci evropských orgánů. K osobní situaci žalobce však žalovaný zaujal jak v rozsahu ust. § 12 písm. a), tak zejména, s ohledem na znění zrušujícího rozhodnutí soudu, písm. b) zákona o azylu prakticky shodné stanovisko, aniž by jakkoliv reflektoval názor soudu, vyjádřený v předchozím rozhodnutí. Tedy, pokud zjistil z možného krátkodobého hodnocení povolební situace v Gruzii tamní situaci, rozhodně ji žádným způsobem neaplikoval na obavy žalobce z jeho návratu do země původu, a to obavy naprosto konkrétně vylíčené v tom směru, že, jak žalobce již dříve uváděl, po zveřejnění jeho nahrávek, tedy daného interview a filmu, nastala pro něho velmi nebezpečná a obávaná situace, kdy mj. uváděl, že režisér a jeho šéf mu sdělili, že mu hrozí vážné nebezpečí a ohrožení života. Soud znovu opakuje, že nežádal po žalovaném, aby hodnotil věcně soudní řízení s žalobcem v zemi původu, nicméně pokud je z důkazů ve spise patrné, že k podobným manipulovaným procesům mohlo docházet, je potřebné, s ohledem na žalobcem tvrzenou situaci, kdy předložil důkazně nahrávky, zhodnotit řádně a precizně tíži jeho možného ohrožení a obav. To žalovaný neučinil ani v opakujícím se řízení, uvedl, že nové vedení státu se snaží o nápravu vztahů s Ruskem, tedy i o vyřešení stavu sporných území Jižní Osetie a Abcházie, jaký konkrétní aktuální dopad těchto snah může nastat či nastal na případ žalobce a jeho obavy, však správní orgán podrobněji nerozebral a neodůvodnil. Zde soud připomíná námitku žalobce o smyslu práva mezinárodní ochrany odkazem na výše cit. čl. 9 Směrnice EP a Rady 2011/95/EU a rozhodnutí NSS z 12. 4. 2012. I nadále není soud přesvědčen, že výpověď žalobce lze hodnotit jako méně věrohodnou, a proč, z jakých důvodů, které by uzavíraly logický celek. Naopak, výpověď žalobce se soudu jeví jako vcelku seriózně konzistentní, v současné chvíli podpořená i vyjádřením ombudsmana Gruzie a p. A., kterého je možné označit za veřejného

činitele v oblasti lidských práv v zemi. Tyto důkazy je správní orgán povinen v dalším řízení řádně zhodnotit, v souladu s ust. § 78 odst. 6 s.ř.s. Všechny tyto skutečnosti soud hodnotí k žalobním námitkám, směřujícím zejména k ust. § 12 zákona o azylu, jak uvedeny shora, tedy, soud očekává, že správní orgán se bude věcí žalobce zabývat i z pohledu námitek, směřujících k existenci pronásledování žalobce na kumulativním základě, kdy jeho následné sledování a odposlouchávání mohlo dosahovat psychického nátlaku v azylově relevantním smyslu. Soud nemohl přehlédnout, že již v prvním řízení se žalobce domáhal zhodnocení naplnění podmínek ust. § 12 zákona o azylu poukazem na své uplatňování politických práv ve smyslu cit. článků Listiny základních práv a svobod (viz shora), minimálně takovou absenci žaloval, po zrušení rozhodnutí ze dne 26. 9. 2012 však žalovaný co do ust. § 12 a) zákona o azylu odkázal na své zrušené rozhodnutí, v němž se však žádné takové zhodnocení nenachází. Soud se podrobně seznámil s podklady, které správní orgán shromáždil nově do správního spisu. Z materiálu Gruzie – články ze zpravodajského serveru Kavkazský uzel z dubna a května 2013 je patrné z průběhu r. 2013, že gruzínské úřady šetří např. mj. bývalé pracovníky věznice ve věci mučení vězňů, další zpráva – Arménie, Ázerbájdžán a Gruzie: Politický vývoj a důsledky pro zájmy USA z ledna 2013 pak ve svém závěru hovoří o propuštění téměř 200 údajných obětí z vězení, o tom, že soudy zbavily viny několik prominentních osob odsouzených dřívější vládou. Je tak, dle názoru soudu patrné, že žalobcem uváděné skutečnosti se zcela zřejmě v Gruzii v období, o němž se jedná, děly a dít mohly, soudu tak stále není jasné, na čem správní orgán staví, pokud žalobcem sdělované skutečnosti považuje bez dalšího za málo věrohodné. Pokud by totiž tvrzení žalobce bylo možné vyloučit, soud je přesvědčen, že by mu dobrozdání ombudsmana a další nebyla vystavena. Je tak na správním orgánu, aby seriózně zhodnotil, zda tíže žalobcových obav byla a je azylově relevantní, což však jistě nelze učinit bez naprosto konkrétního rozboru jeho osobní situace. Vždyť konečně podklad MZ USA – Gruzie, Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2012 též ve svém závěru – oddíl 5. – označuje Kancelář veřejného ochránce práv za neobjektivnější ze všech vládních lidskoprávních orgánů a do pravomoci ombudsmana bylo svěřeno doporučení kroků k ochraně lidských práv, je zde ovšem i uvedeno, že vláda na jeho dotazy a doporučení odpovídá pouze částečně, případně vůbec, soud je přesvědčen, že v tomto světle znamená přípis ombudsmana žalobci velmi zásadní dokument, k němuž se správní orgán musí seriózně vyjádřit ve světle všech okolností případu, i v souvislosti s ust. § 14a) zákona o azylu a možné hrozbě případného ponižujícího zacházení. Tato zpráva hovoří i o vztahu Gruzie a Jižní Osetie, např. již v úvodním shrnutí, a zde uvedené skutečnosti hovoří spíše o realitě názoru žalobce na současnou situaci. V tomto ohledu soud musí přisvědčit žalobci, že žalovaný i nadále v určitých směrech nehodnotí dostatečně skutečnosti, svědčící v jeho prospěch, i když některé obecně ve svém rozhodnutí zmiňuje, na situaci žalobce je dostatečně neaplikuje a argumentačně nehodnotí. Konečně, žalobce soudu předložil nález ÚS II. ÚS 670/12, ze dne 5. 9. 2012, v němž Ústavní soud mj. posuzoval možné vydání stěžovatele v trestní věci ku stíhání do Gruzie, podkladově byly k dispozici četné zprávy o stavu lidských práv, zejména ve vztahu k fungování justičního a vězeňského systému v Gruzii, citované na str. 6 tohoto nálezu a vypracován byl v této věci i znalecký posudek E.S. z Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. ÚS upozorňuje, že ve věci nechal vypracovat zprávu o stavu lidských práv v Gruzii i ministr spravedlnosti a k dispozici byla i zvláštní zpráva Českého helsinského výboru. Soud si je vědom nutnosti posuzování každého konkrétního případu, nicméně z uvedeného nálezu je potřebné přijmout názor ÚS na

podstatu dodržování lidských práv v zemi původu žalobce v určitých souvztažnostech podporující i případné obavy žalobce v souzené věci. ÚS o zemi původu žalobce – Gruzii – dospěl k závěru, že považuje více než okolnost přistoupení Gruzie k řadě mezinárodních dokumentů o ochraně lidských práv za rozhodující aplikační praxi, proto považuje za nutné učinit spolehlivý závěr, zda by s určitou mírou pravděpodobnosti relevantně existující porušování základních práv a svobod v Gruzii na poli základních práv a svobod v justici a vězeňství mohlo stěžovatele (zde soud doplňuje – určitého jedince) postihnout. V dalším pak, zejména čl. 31 nálezu ÚS dospívá k závěru, že se přiklání k názoru soudu prvního stupně v dané věci, který na základě dokazování přesvědčivě vyložil, že nebezpečí násilného nebo hrubého ponižujícího excesu v případě pobytu v instituci zřízené veřejnou mocí v Gruzii za účelem omezení osobní svobody, resp. nebezpečí obhajovacích práv a s tím související nespravedlivé či předpojaté odsuzující rozhodnutí, je dáno v současnosti v Gruzii v tzv. zájmových případech. Těmi jsou případy, na nich mají zájem mimo jiné osoby, které disponují neformálním vlivem na výkon všech složek státní moci. Z tohoto pohledu dospěl krajský soud rovněž k závěru, že žalovaný s ohledem na žalobcem uváděné skutečnosti v průběhu celého řízení i jím předložené dokumenty dosud dostatečně nevyhodnotil jeho obavy ze všech azylově relevantních a žalovaných pohledů, jak soud výše uvádí. Soud je přesvědčen, že vady řízení popsal dostatečně, napadené rozhodnutí proto v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušuje a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž považuje za potřebné, aby správní orgán vzal právní názor soudu v úvahu a s vytknutými momenty shora se dostatečně vypořádal.

Z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. vyplývá rozhodnutí soudu o náhradě nákladů řízení, které soud přiznal zástupkyni ve věci úspěšného žalobce a které spočívaly v jízdě a dvou poštovních podáních v částce 460,- Kč dle provedeného vyúčtování cesty autobusem k jednání soudu a zpět a 2x 30,- Kč poštovné.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 20. dubna 2015

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně